

I N M E M O R I A M

=====

DR. JOS. DE SMET

=====

De sombere voor gevoelens, door onze Sekretaris uitgesproken op de eerste wintervergadering te Knokke in de maand november, 11., zijn helaas werkelijkheid geworden. Dr. Jos. De Smet, die het als een voorrecht beschouwde ons toe te spreken op de eerste vergadering van elk werkjaar, is niet meer. Veel meer bekommerd om de zijnen dan om zichzelf, droeg hij vol moed de onverbiddelijke ziekte die deze nooit vermoeide werker heeft geveld. Hij verliet ons in volle overgave op 12 februari, en werd volgens zijn uitdrukkelijke wil in strikte intimiteit - alleen door zijn familie en door echte vrienden vergezeld - ten grave gedragen in alle eenvoud. ... En er waren toch nog vele vrienden in de stemmige rouwdienst in zijn parochiekerk van Maria Assumpta te Assebroek.

Dr. Jos. De Smet werd geboren op 24 maart 1898. Hij studeerde aan het St-Lodewijkskollege en aan de Gentse Universiteit, waar hij promoveerde tot dokter in de Wijsbegeerte en Letteren. Thuis, boven zijn werkbureau hing, naast het portret van zijn vriend, de grote toponimist Karel de Flou, het portret van zijn Gentse professor Henri Pirenne, voor wie hij steeds een grote bewondering heeft bewaard.

Na een paar jaar leraar te zijn geweest aan het Koninklijk Ateneum te Brugge, kwam Dr. Jos. De Smet voorgoed in het vak van de Geschiedenis terecht toen hij archivaris werd. Te Brugge zou hij 36 jaar konservator zijn van het Rijksarchief. Anderen zullen de geleerde wetenschapsman, de grote historicus, de veelzijdige specialist ten gepasten plaatse wel loven en huldigen. Wij willen alleen verwijzen naar de bibliografie van zijn werken in de Huldealbum hem door het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde aangeboden begin 1964. De ti-

tels alleen van zijn werken beslaan niet minder dan 36 lange bladzijden... en hij heeft daarna nog 8 jaar hard doorgewerkt. Deze rijke bibliografie is het duidelijkst bewijs van zijn wonderbare werkkraft en van zijn meer dan gewoon talent. Wat een frisse geest, wat een zeker geheugen had deze eminente geleerde.

Op deze bladzijde willen wij alleen maar "Mijnheer" De Smet gedenken als de grote vriend van de St-Guthagokring. We kenden al enkele jaren Dr. Jos. De Smet als konservator van het Rijksarchief, de gediensstige raadgever van jong en oud die daar binnenstapte: hij scheen met iedereen bevriend. We kenden hem als lesgever in de Gidsenbond van Brugge. We lazen tientallen artikels en brochures van zijn hand. We keken naar hem op als kleine studentjes naar de geleerde prof.

En toen kwam hij naar ons toe. Pas waren wij met enkele liefhebbers in 1959 met "Rond de Poldertorens" begonnen, of we kregen hem onverwachts op bezoek: "Daar wil ik lid van worden... en hier zijn alvast een paar bijdragen voor Rond de Poldertorens!" Sedertdien droeg hij de St-Guthagokring in zijn hart en werd "Rond de Poldertorens" zijn troetelkind. Praktisch geen enkel nummer zou nog verschijnen zonder de een of andere bijdrage van zijn hand. Hij kon ook geleerde dingen op een gemoedelijke en vatbare manier voordragen. Zeker meer dan 40 bijdragen in 13 jaar St-Guthago! En nu nog een pakje in reserve! Hij noemde het zelf "een terugkeer naar mijn eerste liefde". Zijn eerste opzoekingen, als jong historicus, samen met zijn broer Dr. Antoine De Smet, gingen namelijk naar de Zwinstreek. In de loop der jaren heeft hij deze streek tot in de verst afgelegen hoekjes per fiets doorkruist. Hij schreef en sprak met kennis van zaken: dat hebben wij allen ondervonden.

Dr. Jos De Smet was graag bij ons. Hoe dikwijls heeft hij gezegd: "'t Is kurieus, ma^ar als St-Guthago iets inricht, is er altijd zo veel volk". Zeer aangename herinneringen voor hem waren: de viering van ons tienjarig bestaan, evenals het reisje doorheen Frans-Vlaanderen en de uitstap naar IJzenberge. Alshij iets vond over de Zwinstreek, was het eerst en vooral bestemd voor "Rond de Poldertorens" ... tot het laatste toe dat hij schreef over Damme, naar aanleiding van het pas verschenen werk van Dr. Juffr. Gottschalk. Nevens Biekorf en de Société d'Emulation, ging zijn voorkeur naar de Poldertorens.

In de laatste maanden van zijn leven heeft hij ons meermalen herhaald - en het was diep gemeend -: de laatste 12 jaar van mijn leven heb ik meest genee-

gen beleefd aan Sint-Guthago. Daarom lieten wij, in naam van al onze Leden, op zijn graf een krans bloemen neerleggen. Wij wisten dat hij dat van ons aannemen zou. De laatste keer dat hij op zijn bromfiets reed was het om een bezoek te brengen aan onze Voorzitter te Oostkerke. En een paar dagen eer hij zich voor goed te bed moest leggen, kwam hij per fiets naar St-Michiels met een paar van zijn handschriften: hier steek dat weg,... om te gebruiken als ik er niet meer zal zijn om mee te werken.

Als historicus ging zijn belangstelling eerst en vooral naar de m e n s. Het interessantste, dat is niet het verloop van de "grote" gebeurtenissen, zei hij, maar wel te weten hoe de m e n s e n vóór ons hebbengeleefd en gewerkt. Daarin was hij een voorloper; en daarom ook was hij een trouw meewerker met zijn vrienden de Volkskundigen.

In zijn omgaf was hij de eenvoud zelf en de ongekunstelde dienstvaardigheid. Hoe velen hebben beroep op hem gedaan; hoe velen heeft hij onvergolden geholpen! Vriendschap was hem duizendmaal meer waard dan geld. "Geef mij een rood stenen pijpke voor deze voordracht, dan kunt ge niet zeggen dat ik het kosteloos hebgedaan". D à t was Mijnheer De Smet, onze dierbare vriend Dr. Jos. De Smet! Wij treuren om het heengaan van deze i n g o e d e mens. Wij blijven opkijken naar deze geleerde... wiens laatste lektuur was: een kommentaar op het Evangelie!

De dag na zijn afsterven zegde zijn Vrouw, die hij o zo innig liefhad: Ik dan k u voor de vriendschap, die gij hem geschonken hebt. Dat woord heeft ons diep ontroerd. Wij keren het oprecht gemeend om: "Mijnheer De Smet, wij danken U voor uw V r i e n d s c h a p !

Aan Mevrouw De en zijn kinderen bieden wij in naam van al de Leden van Sint-Guthago ons innig medeleven.

Het Bestuur.